

Nemohli se však smířiti s myšlenkou, že mají býti odzbrojováni nemáviděnými Čechy a k tomu ještě civilisty. Zabavení zbraně byly dány z části hlídkařům v obcích.

Se radostiučiněním hledíme na vojiny armády, která se ještě před krátkým časem považovala za nepřemožitelnou. Nyní strach před armádou sovětského svazu šene je do vnitra Čech. Ptají se kde jsou Angličané a Američané, u nich myslí nalézt útočiště. Všichni ^{jsou} zřejmě znaveni, zapuštěni, depuimováni nejen tělesně, ale i duševně.

Na ústup německého odzbrojeného vojska dne 9. 5. 45 večer byla nezapomenutelná podívaná. Byl to přímo zbláznilý útek vojsk, které šlaly ku předu strach před „bolševiky“. Úpocením a znavením koně šlaly byli bičováni, jen aby ^{se} vojsko dostalo s dosahu Rusů. Vojiny stále se dotarují kde jsou Američané. U těch doufají nalézt smetelnější rajetě. Je-li jim řečeno, že není vůbec možno k západním armádám dospěti, je jim do pláče. Tak skončilo „Velkoněmecké velikašství a jejich nadutost.“

Silniční vošky a příkopy jsou doslova zamuseny odhozenou přítěží to jest oděvy, potravinami součástkami výzbroje a pod. Jsou však mezi nimi mnozí, kteří se vzpírají odevzdati zbraně pověřeným k tomu občanům a jen hrozbou zastřelením přinuceni jsou k povolnosti. Bezpečnost v obci nyní je zorganizovaná hlídková služba.

10. květen 1945.

Libňatov vítá bratrskou

Rudou armádu „Osvoboditelku“

Byl-li večer dne 9. května rušným, stal se následující 10. květen pro naši obec nrapromenutelným.

Čeho se obyvatelstvo celého zdejšího kraje obávalo to jest společný přívál německých a ruských vojsk a přenesení boje do našich krajín a zničení těchto, stalo se způsobem jiným, to jest bez boje. Tělem 9 hodinny přijely oddíly vozatajstva, které pokračovaly v cestě směrem na Maršov. Oddíl aluminé vozby menších tanků počtem 7 zůstal v naší obci.

Stalo se to slavnostní nálady občanstva, na krásného dne kdy slonny jsou v plném květu. Na všech přibytých vlají prapory, nepracuje se a tak celá vzrušená doba od ohlášení kapitulace je trvalými vátky.

Lid shromažďuje se na okresní sílnici ale hlavně na kněžovatce u hostince u Bergů.

Vítá přijíždějící oddíly jásotem, voláním slávy ruské armáde. T slzy radosti objevily se v pohnutí v mnohém oku našich lidí. A Rusové před školou na chvílenku zastavují svá vozidla, podívají nám ruce, chápou se malých dětí, aby je prohládili.

Naše občanstvo hájí na ně květy, kterých je bohužel na tak brzkou dobu jarní žalostně málo. Tvrdím s určitostí neomylnou, že kdyby jich bylo dostatek, byli by naši osvoboditelé jimi ndušení.

Pro celý den je obrázen silniční vrah nad křižovatkou ale i celé prostřanství na křižovatkce.

Přijíždějí stále další motorová vozidla. Lid se shromažďuje nejen z Libňatova, ale i z Maršova a jiných obcí sousedních, aby ihlédnul vojsko národa o němž německý a pod německým diktátem i rozhlas český spločně s novinami šířil zprávy jako o barbarech provádějících ty nejkrvoznější surovosti na rajátých vojínch i civilním obyvatelstvu.

A zatím vidíme usměravné ruské tváře a snahu dorozumět se s občanstvem způsobem nejpřátelštějším.

A do nezapomenutelných těchto chvíl vyhrává zdejší kapela pro celý den, aby dovršila slavnostní náladu.

S přicházející ruskou armádou viděli se se zákopových prncí mládci, Karel Vlček z čp. 70, a Vladimír Řezníček z čp. 88. Za příčinou zničení dopravních cest nemohli se dříve navrátit. Náhoda tomu chtěla, že dostali se s nimi až domů.

Nepopratelnou radost měli samozřejmě rodiče navrátiloších se nyní, poněvadž o jejich návratu už poctybovali.

Přiblížící občanstvo mělo příležitost shlédnout nejen oddíly ruské armády, ale na bílého dne uvídnět i odebrojené oddíly vojsk německých, zejména znavené, nahambené, vystavené posměchu občanstva. Zbytky armády proklávané Němci na nepřemohitelnou, a které vůdce Němců Hitler stále opakoval slova: že nemá kapitulace.

Hudba vyhrává a mezi tím přecházejí nové a nové oddíly Rusů a Němců. S tímto na vozech německí u. pachlíci, civilisté, smutní, se svěšenými hlavami. A všichni si Němci vidí jasnější zástupy Čechů, národa, kterému připravovali porobu a způsobili tolik utrpení na uplynulých šest válečných roků.

A nejen Rusové a Němci projíždějí a procházejí našimi obcemi, ale i nástupy rajatců různých nedičnosti.

Belgičané, Poláci, Francouzi, Italové, Jugoslávci, Angličané a obyvatelé Afriky. Také osvobození vězňové koncentračních táborů různých národů, mezi nimi i židé.

Nebojácně přecházejí dvě osamělé šemy židovské národnosti s nabitými pistolemi na pasem. To byly Židovky české. Radost nad ukončeným mučením v koncentračním táboře hledí jim v oči.

Oddíl lehkých tanků zůstává v obci několik dní, potom odjíždí k další čístece pohraničí, načež se opět vrací k nám.

Další dny přecházejí nové a nové oddíly Rusů a Němců. Mnozí z tak zvaných německých „S. S. man“ známých nejen vojenskou výchovou vyznačující se

velmi tuhou kávní, ale vychovávaných i k ukrutnos-
tem. Posádka, I. I. manů v Úpici byla během vál-
ky metlou kraje. Nejm, že nešťůli polní úrodu při
konaných evičeních, ale tuto úmyslně ničili. Rovněž
tak na ovocných zahradách.

Mnozí z těchto prověštných, I. I. manů velmi neradi
odkládali zbraně a stalo se tak často jenom pod tvorbou
zastřelením.

Docházejí zprávy a sděních s I. I. manů z Česká Ška-
lice, kde řada jich postřelena v železničném voze, a pro-
hrutých událostech v Červeném Hostelci, Porubech, v
Trutnově a jinde. Při bojích Rusů s I. I. manů v Náchov-
dě padlo i větší množství rudoarmějců.

Při všech těchto mrazech i větších srážkách přišlo
o život i hodně českých lidí.

Dne 11. května konal se z náměstí v
Úpici pohřeb šesti obětí I. I. manů,
Josefa Hlopeckého, továrního dělníka z Úpice,
Ladislava Vika, senaře z Slavovic,
Marie Pichové, tovární dělnice z Úpice,
Josefa Hlilka invalidního důchodce z Úpice
Vladimíra ~~Jan~~^{Kulda} mladíka ze Ržně v Poděbrkovicích a
Lubomíra Turka, studenta z Úpice

Marie Pichová a Josef Hlilek, střeleni byli okrem
ve svém bytě, Lubomír Turka a Vladimír Kulda chy-
ceni I. I. manů a v Úpici popraveni.

* kronikář omylem zapsal Turka. Má
byti Kulda.

Když po ústupu Němců před Rusy byly nedbale prohrbené matky Kludy a Turka vykopány bylo zjištěno, že jim nohy a ruce byly uříznuty a oči vytloupnuty. Společního jejich pohřbu zúčastnilo se tisíce obyvatel z Uprice a širého okolí.

Dne 14. května zastřelen byl od Němce dvacetiletý Peterka ze Suchovrčic.

Při ústupu Němci mnozí uprchli do lesů a staly se proto naše hvozdy nebezpečnými a nikdo se do nich neodvážoval.

Ve Velkých Svatoňovicích zastřelen jistý Hencog.

Z Uprice a okolí velmi mnoho občanů dostalo se během války do moci Gestapa a Němců.

Mnoho bylo jich umučeno v koncentračních táborech a také popraveno. Vyslýcháání dle se barberským způsobem a mučením vynucováno doznání. Vyslýchaný při výsledku stál vždy obličejem k zdi, aby při ránu do týla dostal současně ránu do obličeje.

Vypisovat všechny rafinované způsoby mučení, vyřadilo by mnoho líčení. Rovnálo se středověkým inkvizicím.

A všechno toto utopení nahromadilo se v rástě proti Němcům a proti všem kteří stali se jejich přísluhováci i všem, kteří v naději v osobní prospěch radili vlastní národ a dali se naprat jako Němci.

Došlo k ratifikaci a ztýráni těch Němců, kteří měli

podíl na utrpení českých lidí.

Zatknut a ztýrán byl vůdce úprkčích Němců Nisser, bývalý obchodník, za okupace starosta města a vedoucí továrny na Sychrově.

Dále bývalý tovární dělník za války zbohatlý obchodník Rössel. Obchodník Seifert.

Zavěni německí úředníci továren, aby se rodprovidali v přehmatu proti dělníkům.

Německé ženy, žijící dosud v blahobytu, v pohodlí a v mnohých výhodách proti Čechům napůsřeny do práce. Musely omývat školu na Lánech, zabranou německou porádkou t. č. nejlépe zařízení školu v Úpici, nametat chodníky a ulice a pod.

Dochází zpráva z Proub, že tam zatčení na rozkaz ruského velitele tři známí štváči proti Čechům, odvození a zavěni v hraničské sborovnici na Hlavíčkách, kde ovš na další rozhodnutí podrobeni byli šlešným šestům.

Rušských těchto událostí uchrýtily se i nekalk živly a využívající situace při obzavování "Ludet" Rusy, dopříděli tam aby se zmocňovali majetku jinak pokojných Němců, k vlastním prospěchu. Přivázeli si kola, motorová vozidla a pod.

Činnost těchto jednotlivců byla většinou občanstva pěkře odsuzována.

14. května došla z Úpice zpráva, že v Jaroměřské nemocnici zemřeli další zranění z Úpice.

Ládovský, Nunová a sedmnáctiletý úprkčích mužů Bělohoubek.

Mezi těmi, kdož měli se zodpovídat za svoji činnost během války byl i inženýr Úřadu práce Obst a Flynek Lepelka správce úřadu. Za vinu se jim dávalo nespravedlivé umi-
stování českých lidí na nízní práce, hrubé a přtkré jed-
nání s lidmi, iplatkářství a nemístná povýšenost
nad jinými. Byli zatčeni, vystřižnut jim pruh
vlnu v šíři deseti centimetrů od čela do týla a bosi.
museli pracovat na zahazování vykopaných zákopů.
Podobný osud stihl i jednu inženýrku na téže úřadě.

První oslava osvobození.

Dne 13. května 1945 oslavilo místní občanstvo osvo-
bození národa z německého jarma a znovuzřízení
Československé republiky.

Oslava započala průvodem občanstva od horního
konce obce. V čele průvodu šly školní děti i dospělá
mládež v krojích, haničstvo v stejnokrojích a četa o-
brojenců složená z bývalých vojáků. K nim připoji-
li se dva důstojníci ruské armády. Průvod zastavil
u „Lipy svobody“ na rozecestí u Bergrova hostince, kde
přítomně uvítal starosta obce Josef Jindra, náčelník pu-
nest přiléhavý proslav člen Národního výboru Le-
dislav Bechyňka. Hudba zahrála poté hymny:
českou, slovenskou a ruskou.

Předseda rasoborovacího výboru Josef Štavel čp. 117

odsoudil potom několika slovy činnost některých občanů, kteří využívajíce situace a bezmocnosti Němců, hleděli se na úkor těchto obohatit. Prohlásil, že asi čtyři občané budou za toto jednání prohmátni k odpovědnosti. Bohužel nestalo se tak.

Úkolní lesy prokládají se dosud za málo bezpečné, konají se proto i nadále ozbrojené hlídky.

Všechny vyprávěné události konají se za velmi krásných květnových dnů. A pěkné počasíává.

Přednáška ruských důstojníků.

Dne 16. května 1945 večer konána byla v hostinci u Čelmerů přednáška dvou ruských důstojníků o poměru SSSR. k Čsl. republice. Překlad přednášky přednesl Lad. Buchynka. Přednáška byla vyslechnuta se zájmem všech přítomných. Účast byla velmi čestná. Náhlada přítomných veselá. Na podnět ruských důstojníků došlo i k tanci při hudbě místní kapely.

Při sběsilém útěku německého vojska a německých civilistů dne 9. května večer odhazováno bylo vše, co mohli přecházející postrádati. Zbraně, konzervy, části oděvu a pod. V značné míře si jednotlivci odhrození věci ponechali, a části byly hlídkami odevrhány a

uloženy v místnostech školy. Dne 18. 5. byly věci by rozděleny mezi občanstvo, které bylo oběrníkem a rozdělení uvědoměno. Rozdělení provedl zásobovací výbor. Pokud se oděvu a prádla týká mohl si každý vybrati co se mu hodilo. Těm, kteří byli přiděleni na rákopové práce, aneb byli umístěni v Řiši dostalo se dle rozhodnutí zásobovacího výboru lepšího přidělu u večerního výborem. Rodina vdovy Anny Mikšové, postižená při přechodu ruských a německých vojsk Libušovem vykradením, podarována byla zásobovacím výborem z pozůstatků zanechaných německými uprchlíky 3 peřinami a 2 polštáři. Následkem zásobovacího těsně během války byl rájem u občanstva a rozdělení značný a přístup k rozdělávání musel být řízen a rájemci pověřeni po částech.

Koncentrační tábory.

Z koncentračních táborů z Němcka vraceli se občané Němci tam uvězněni. Vyprávění o poměrech v těchto táborech je nevytvářající. Poměry všude horší, mučení, rovnající se mučení středověkých inkvizitorů jako na p. křivání nehtů.

V táboře, kde byl umístěn Karel Smid z Ulpice. o němž se čimž zmínka na str. 130 této knihy, všichni chovanci povražděni, aby nevyprávili hrůzné poměry dotyčného tábora. Jenom čtyřem podarilo se v pře-

spojení do římských sítí a laskavosti německé milosrdné sestry, která je ukryla zachránit útekem.

Návrat českých dělníků z Rusě.

Dne 20. května přijeli do Libňatova na stovky vozů uprchlíci z Berlína, české národnosti. Jsou to ti šťastní, kterým podařilo se sehnati povory a přípuť. Cílem jejich cesty je Morava. Byli umístěni k přenocování v místních zemědělských usedlostech. Jejich vyprávění o poměrech v Německu je hrozné. Traje, kudy válka se přehnala, jsou zpusťšeny a vypáleny. Usedlosti, které válkou neupřely jsou Němci obdělávány pro Rusy. Pozůstaté obyvatelstvo je tríděno. Němci jsou posíláni do Ruska, patně na práci, aby znovuvybudovali co tam zpusťšovali. Češi jsou posíláni do své původní vlasti. Rovněž tak Poláci. Trídění vyřaduje velmi mnoho práce a času a zdrží návrat mnohých Čechů dleších dosud v Německu.

Sebevraždy Němců.

Trapitulace Němců a rozhodnutí, jakým způsobem bude naloženo s Němci, kteří pomáhali k německé činnosti Německa, zapůsobilo tak na mysl Němců, že docházelo k častým sebevraždám. V Trutnově skončilo v několika málo dnech na 300 Němců sebevraždou. Starosta města Ludvík Kadaník, nařídil tamním hevičům

kopáním hrobu pro sebevrahy, jelikož hrobaři nemohli pracovat s kopáním hrobu z moci.

Listka v Prorubech.

Po kapitulaci Německa mnoho Němců nemohlo se smířit s novým stavem. Ukryvali zbraně, pomáhali ukrytým S. S. manům, čímž se prohlašovali proti novému řádu republiky. Pro podobná provinění zatčeno bylo v Prorubech 17 Němců.

Odchod ruských vojsk.

Dne 6. 6. časně ráno probuzeni byli radejní občané veselé vyhrávající hudbou. Na křižovatce u „Lipny svobody“ stála ruská vojenská kapela a hrála do pochodu pěšákům, voratajcům, dělostřelcům a jiným složkám ruské armády, která směrem od Floříček k Úpici opouštěla náš kraj. Pochod trval jednu a půl hodiny.

V pondělí dne 11. června 1945 přijelo směrem od Floříček přes Libňatov do Maršova množství ruského vojska a utábořili se podél silnice od „Flájku“ k Svobodnému, kde se umístili na neposéčné louce Ondřeje Víta a Aloisie Jiráskové čp. 27. První sklišená stávy byla tím úplně zničena, od koní a vojáků proslapána, rozježděna a spálena. Část důstojnictva byla ubytována v Libňatově.

Dne 12. června časně ráno přijely nové transporty směrem na Maršov a Slavovice.

A od deváté hodiny ranní do jedné hodiny odpolední nepřetržitý proud vojska jízdního, voratajstva a s těžkými děly projížděl Libňatovem.

Vojáci rudé armády chováli se k místnímu obyvatelstvu celkem slušně, ale našli se mezi nimi jednotlivci a skupiny, před kterými bylo nutno ukrývat majetek a chránit mladé ženy. V noci z 11. na 12. června vnikli 3 vojáci do rolnické usedlosti Štěpána Picha č. 30. kde došlo k pokusu násilí na služebně Loudumové a k loupežnému přepadení rodiny Pichovy, která zbraní otčovičova, byla okradena o hodinky, jízdní kolo, peníze a potraviny. Těže věc došlo k násilí na německých služebních přepravajících v usedlosti čp. 70. a k okradení nájemce této usedlosti Řezníčka. Činy takové byly v ruském vojsku přisně hestány, ale mezi tisíci vojáky bylo těžko zjistit pachatele dle podoby.

Postavení Němců a zrádců.

Po kapitulaci Německa došlo k spravedlivému postavení Němců majících vinu na utypení českých lidí. Lepení SS manů byli popraveni, když si dříve sami hrob vykopali. Trestáni byli však i čeští lidé, kteří se postavili do řad zrádců českého národa a všech, kteří jakýmkoliv způsobem přispívali třeba jen řečmi k posílení Němců se dotklo naružení vlády a lidových soudců.

V Libřatově tak zrestán bývalý obchodník mlékem Bedřich Leibt čp. 14. Dne 16. 5. 1946 večer, kdy konána byla v hostinci u Elonovi přednáška ruských důstojníků o spolupráci ČSR s SSSR. dostavili se tam partyzáni z Uprice a vyvolali si předsedu Místního národního výboru Josefa Jindru a přítomného Bedřicha Leibta, který nesl vinu, že utáral nevinné české lidi nadřízeným úřadům z činů, kterých se ani nedopustili a kteří mu nikdy neavdali podnět k nějakému osobnímu nepřátelství. Údání to činil tudíž jenom z osobní záliby. Údál i členy četnické stanice v Uprici, že nekonají svoji služební povinnost.

Zde je nutno připomenouti činnost členů této stanice, kteří k českým lidem na války chovali se způsobem zasluhujícím pochvalu. Když české lidi opatřovali si potraviny způsobem zakázaným, aby zajistili si dostatečný příděl potravin a odehnali hrozící příšeru hladu, dovedli zamhouřit nejen jedno, ale obě oči.

Obavy ze špatného zásobování lidí byly opodstatněné, když i ruský maršál Göring pronesl slova: "Bude-li někdo hladověti, Němci to nebudou!"

Dotyčný Bedřich Leibt doveden byl na obecní úřad který měl toho času kanceláře ve školním přístavku, přivolaní i občane jím bezdůvodně udaní a na rozkaz partyzánů byl vyslechnut. Tlu svým proviněním se přiznal a za svoje činy byl dle starého způsobu potrestán 25 ranami řemenem na zadek.

Septám s ním protokol který podepsal a v němž byl i následující příkaz: Bedřich Seibert přihlásí se každý den o práci a každý třetí den o nových 25 a je povinen každého občana obce řádně při potkání pozdravit.

Vystěhování Němců.

Zákonem uskutečněna byla pohružka, vyslovená již na války zahraničním rozhlasem, že v případě porážky Německa a o tom byli přesvědčeni naši pracovníci v zahraničí i my doma, bude nutno k zajištění dalšího klidu, vystěhování Němců z našeho pohraničí i vnitrozemí. Mezi občanstvem vyskytovaly se pochybnosti o tom, bude-li dosti zájemců k úplnému osídlení a na možnost hospodářských ztrát. Ale se strany vlády vyšlo prohlášení, že i za cenu těchto ztrát musí se vystěhování provést. Ustavěny byly komise při okresních Národních výborech mající za úkol organizovat osídlování pohraničních krajů. Za Libňatov byl do dotějšné

Robnické komise pro okres kutnovský jmenován Oldřich Falta rolník n. čp. 67.

V měsíci červnu 1945 hlásí se již dosti zájemců, hlásí se i z Libňatova a ti většinou do Brusnice a Tujje. Tyto obce dle historických záznamů byly kdysi české. Doklady o tom možno shlédnouti v zámeckém archivu v Náchodě.

Němci, kteří mají opustit Československo, musejí zanechat na místě svůj i matný inventář. Čekává se, že bude dosti sebovůd, až dojde k stěhování z domovů, kde třeba několik

generací hospodařilo. Budoucím pokolením mohlo by se zdáti toto ustanovení krutým, ale vrozomý cit člověka je potlačen vědomím, že co Němci nyní prožalo, mělo být dle prohlášení vyslychaného rúšského ministra pro Čechy a Moravu, Karla Flomana Franka, i údílem českého národa, který měl dle rozhodnutí vítěčích míst v Berlíně býti se své domoviny vystěhován.

Nutno dále uváděti, že Němcům pro první světové válce v r. 1918 nebyl vlas zkúven, že mají svoje školství, universitu, 2 techniky a při jednáni před vypuknutím druhé světové války, že byly našim Němcům nabízeny ústupky jdoucí k nejkrasnější míře. Ani tyto ústupky neprostačovaly a požadavky Němců šly až k úplnému zapojení našeho pohraničí k Říši, pohraničí které po tisíciletí bylo součástí Čech a Moravy.

Pisatel těchto historických záznamů snaží se jimi zachytit myšleni naší veřejnosti, její náladu procity a projevy. Co snad budoucím pokolením mohlo by se zdáti se špatny Čechů krutým vůči Němcům, nejví se tak krutým těm, kteří zažili dobu nepředstavitelných ukrutností na Čechách, nejen těch neroučích v očích Němců nějakou vinu, ale i lidi úplně nevinných. Výmluvným příkladem je obec Lidice a Ležáky a události v koncentračních táborech, kde došlo k nepředstavitelným mučením uvězněných a kde jich na tisíc bylo umučeno. Ukrutenství to projevilo se v této válce nejen proti Čechům, ale proti všem

návodům, mezi které dostala se německá vojska. Živatelé těchto rádků dostalo se sdělení starého německého vojína, svědka ukřivnosti přicházejících Němců na Bal-kóně, kde celé vesnice vypáleny obyvatelé vražděni trá-seni do ohně, aneb uzavřeni do stodol, které potom zapáleny. Vyslechl též vypovězení o hrozných ukřivnostech v Rusku. Ani malé děti nebyly ušetřeny. Ruský voják se slzami v očích líčil hrozný pohled na 5 huzkých malých dětí, ležících vedle sebe, od Němců pro-bodených, případ ne ojedinělý.

V době před první válkou světovou mnoho dělníků Čechů pracovalo v Německu kde byly příznivější mzdové poměry. Všichni shodovali se v tom, že tehdejší německý lid je kulturně vyspělý, s českými přistěhovanci mluvil se dobře a dělníci přinášeli si dobrý dojem. Jiný poměr byl mezi Čechy a Němci v českém pohraničí, kde na Čechy bylo prohlíženo vždy nepřátelsky. Úplný převrat nastal v Říši když dostal se k moci Adolf Hitler s jeho bandou výchovou německé mládeže. Hlavně vlivu Hitlerova na Němce nutno přičíst všechny ukřivnosti jimi páchané.

Zatčení I Smannů.

Koncem června 1945. Ač uplynula již řada týdnů od německé kapitulace není dosud bezpečno v lesích v zdejším okolí. V lese „Barchoviny“ nalzen byl ukryt

zbudovaný z lesního chvoje. Případ hlášen byl čet-
nictvu, kteří odebralo se na označení místo, které ob-
klíčili. Nalezali se tam 3 Němci. Vidouce převahu
vzdali se a byli četnictvem zatčeni a odvedeni.
Zbraně neměli.

Oslava 6. července.

Po dlouhých šesti letech, kdy český lid na daný
rozkaz musel oslavovat přechodné německé válčiv-
né úspěchy a vyvíšováním vlajek oslavoval vý-
znamné dny našich uchvatitelů a kdy znumožně-
na byla jakákoliv oslava českých slavných mužů
dočkali jsme se doby, kdy radostně můžeme vzpomenout
tak jako za doby první republiky našich českých ve-
líkáň. Dne 5. července 1945, v předvečer svátku
Mistra Jana Husi uspořádána byla společná osla-
va obcí Slavovicemi, Libňatovem a Maršovem, poblíž
rozhraní Libňatova a Slavovic na t. zv. "Hálově kopci".
Na místo dostavil se průvod s hudbou, havičské sbo-
ry z Libňatova a z Maršova, školní děti, z nichž mno-
hé v národních krojích a četné občanstvo.

Haviči a školní děti došli s hudbou až do Slavovic,
aby se připojili k průvodu z tamní obce.

Na místě promluvil farář církve československé z
Úpice velmi pěknou řeč. Vyzval v ní všech-
no občanstvo, po těžkých zkouškách jinnůž jsme pro-

šli, bychom žili v míru i po stránce náboženského převídění a toto převídění u svého bližního měli ve vážnosti. Řeč tohoto mladého kněze, vyslechnuta byla s pozorností všech přítomných a líbila se obsahem i přednesem. Školní děti přednesly potom několik básní a slavnost byla zakončena hymny.

Usvazování Čechů v pohraničí.

[V druhém týdnu července 1945 začalo se se stěhováním Němců z českého pohraničí a osídlováním opuštěných usedlostí Čechy. Zájemci z Libňatova zajímají se hlavně o obce Hájky a Bursnici.] Významná událost stala se předmětem zájmu všeho občanstva, jehož přání bylo, aby čeští novousedlíci v německých obcích ujali se hospodaření s plným pochopením a způsobem, zajišťujícím dobrý chod podniku. Lkrátka způsobem, učinícím dobrou pověst novousedlíků. Mnozí v touze po získání majetku hlásili se o medlosti tak velké neodpovídající počtu pracovníků a je tu oprávněná obava, aby úkol který na sebe vzali, také svými silami zmožili.

Němci nebyli vystěhováni z celé obce najednou, ale postupně. Vždy jinom z těch hospodářských usedlostí a nebo z těch řemeslnických závodů, na něž ořámytí rolnická osídlovací komise mohla usídliti českého zájemce. Tito zájemci byli vždy telegraficky povoláni, aby v urč.

ing ten a hodinu dostavili se k přezetí německého mra-
jetku. Němci dle nařízení mohli si vzít s sebou jenom
20 kg balík. Toto nařízení bylo na nátlak velmocí Ame-
riky a Anglie zrušeno a i stěhování Němců z českosloven-
ska na určitou dobu zastaveno. Naši vláda advokovala se
na ujednání konference v Postupimi a bylo rozhodnuto
se souhlasem velmocí, že odsun Němců do Říše proveden
bude v prvním pololetí roku 1946, bude-li prováděn huma-
nně a lidsky. A jak už je v české povaze, že brzy zapomě-
námé na příchod i na všechny ukrutnosti na nás pácha-
né bude tento odsun jistě tak prováděn.

Prozatím byly utvořeny t. zv. sběrné tábory, kde Němci
budou vyčkávat určitý termín odsunu.

Z mladších Němců určitých pro vystěhování byly vybrá-
ny pracovní síly pro zemědělec v českých obcích.

Člen Okresní volnické komise Oldřich Fálka přivedl dne
13. 7. několik nočních a devět do usedlosti v Libňatově. Přidělení
to považuje velmi vhod při nedostatku zemědělských pra-
covních sil zvláště proto, že jsou to síly s prací zeměděl-
skými obeznalí. Místní někteří zemědělci mají typké
zkoušenosti se zemědělskými silami jim v poslední době
přidělenými z řad německých učitelů, profesorek a
studentek.

V křídle výdru červecovím došlo k vyšetřo-
vání Němců z Busnice. V časných hodinách ran-
ních byli občané probuzeni vojáky čsl. armády za

přítomnosti členů rolnické okresní komise, naložení do aut a odvezení. V jejich průběžících provedeny byly prohlídky a byly nalezeny bohaté zásoby potravin v současné době neodpovídající poměrům v zásobování v krajích českých. Klomě součástek denní potřeby nalezeny velké bedny skráhého porcelánu, broušeného skla, stříbrných přístrojů velké ceny. Jen v Buznici v ceně několika milionů korun. Mimo to bedny tkaniv dobré kvality (předválečné). Na mnoha soupravách pravidla vyřity byly monogramy v jednom a též průběžku tak se různících, že je tady opudvněná domněnka, že jedná se o zboží nakradené buď za válečného tažení do cizích zemí, aneb zboží ugnuté vyprazeným řádem.

Vichřice.

Dne 22. července 1945 navceer smesia se nad kraj bouře s mňmým nice hřměníím, ale se silnou vichřicí, která nadělala značnjch škod na louím i ovocném stromoví i na lidských odydlích. Silné stromy lámaly se jako sirky. Dešť nebyl velký a bouře netrvala dlouho. Za nedlouho zasvitlo opět slunce na zpusošenný kraj.

Na elektrickém vedení byly zpusobeny poruchy přetřháním drátů a poráženy byly i sloupy primárního vedení. Přestávka v dodávce proudu trvala 3 dny.

Splacení obecního dluhu.

V roce 1944 prodal tehdejší starosta obce a obecní kronikář Adolf Dytvych návrh aby obecní dluh v částce 83.000 Kč splacen byl jednorázovým vyrovnáním rozpuštěným na všechny majitele nemovitosti dle rozvrhu daně pozemkové a daně domovní. Svůj návrh odůvodňoval následovně. Následkem válečných poměrů a velmi dobré zaměstnanosti, nastaly poměry, že je u občanstva dosti peněz, jejichž kupní hodnota je nízká. Chce-li někdo něco nakoupiti, za peníze je mu to umožněno jinou a velmi vysoké ceny, anebo na výměnu. Starosta zdůrazňoval, že možnost taková nenašlytá se vždy a že uvažný dluh obce může býti přítěží jak občanům, tak obecním funkcionářům při sdělování obecního rozpočtu v průšlých letech, kdy mohou býti finanční poměry nejnepříhodnější. Návrh byl v obecním zastupitelstvu přijat všemi hlasy přítomných. U občanstva došel návrh ve velké většině porozumění až na menší výjimky u jednotlivců, kterým nevychovuje žádný jakkoliv dobře míněný návrh.

Nejvyšší částku zaplatilo město Vltava a sice	5.965.40 Kč
z občanů nejvyšší částku Frant. Vintu č.p.4	3.120.- "
nejmenší částku Josef Sedláček č.p. 176	23.20 "

Válka a mlynáři.

Jováluně prohlídky v německých domácnostech a průběžících ukázaly, jakým loktem měřeno bylo při násobování a dodávkách u občanů německých oproti občanům českým. Tak jen v jednom statku v Radečce našla se rávba 30 q obilí na jaře, množství na které by českého rolníka při zjištění čekal krest smrti provazem. Při stěhování Němci našly se v domácnostech německých ještě rávby potravin o jakých se Čechům v šestém roce války ani nemilo. Rýže, čokoláda, vanilková káva a podobně. Znova přicházejí na mysl slova ríšského ministra Hermanna Göringera: „Bude-li někdo hladovět, Němci to nebudou.“

Že i české občany uschválení byli hrůzy hladu, náležitá zásluha jednak zemědělcům, kteří snazili se se sklizené úrody pomoci. Nebyli více vřichni, kteří prodali za cenu průměrnou, byly pořadovány na mnoze i ceny velmi vysoké, pořadovány různé věci domácí potřeby na výměnu, tím více ale nutno vyzvednout zásluhu těch rolníků, kteří pomáhali bez snahy pro nemístné ziskuchtivosti.

Pomoc rolníků byla by namnoze neúčinnou nebýt mlynářů kteří i pod nebezpečím krestu smrti vyměnili přinesené obilí za mouku, aneb prodali mouku za nízké ceny. Na pravém místě nutno jme-

novati chvalkovického mlynáře Flamjela, který prodával mouku za 10- $\frac{1}{2}$ a ještě za méně v době, kdy ceny na „černo“ byly až 60- $\frac{1}{2}$ za 1 kg. Zástupcy občanů hledali pomoc v tomto mlýně a řádný neoděšel na prázdno. Došlo i k zatčení mlynáře, kterému byl v Praze na Pankráci "vy-měněn šest 1/2 roku žaláře, který také odpykal. Jenom okolnost, že prodával za mírné ceny, uchránila ho od trestu mnohem vyššího.

Že nejbližších mlynářů nutno jmenovati slatinského mlynáře Hordina. Dotyčný byl též zatčen a odsouzen a zemřel, podlehnouc útrapám koncentračních táborů ně-meckých.

Dále mlynáře suchovšického Meduny. Po kapitulaci Německa projevil občanstvo vděk jmenova-ným mlynářům. Městská hudba úpická najela do Chval-kovic a do Suchovšic, kde projevem byl dik uspořádáním kratšího koncertu před mlýnem.

Ve Slatině pro nevhodnost koncertu vzhledem k smut-ku darován byl pozůstatným diplom.

Vděk občanstva patří i zdejšímu mlynáři Václavu Štafovi. Ten snažil se pomoci, ovšem k velikosti mlýna a k blízkosti jeho usazení v měřítku menším.

Všichni tuto činnost rolníků a mlynářů měli mo-žnost dle platných příkazů znemožnit čtení. I jim pa-ří dik občanstva, že převážení potravin nekladli pře-kažky. Zachovali se v tomto směru mnohem lépe, než

účnící na světové války 1914-1918, kteří po většině svým jednáním projevili ducha rakusáckého.

Zajištění sklizeň.

Vypírovací situace v nové republice závisí na dobrém výsledku žní. Úroda má se býti velmi slibná, náročný je však přitom, aby byla včas sklizena. Rozhlasem i tiskem volání jsou obyvatelé měst, dělníci a kováři, studenti, úředníci, obchodníci a pod., aby přiložili ruku k náležitému výsledku žní. V obcích navrženo ustanovit žňové komise, které mají na úkol starat se, aby žňové práce nikde neuvázly. V Libňatově do Žňové komise byli jmenováni:

František Flájek č. 137, Václav Feichman č. 53,
Ladislav Fialta č. 41, Flešman Vít č. 18.

Štírka na Lidici.

Místní Národní výbor provedl štírku po domech na znovuvybudování obce Lidic, Němci zničené.

Štírka vynesla 4.262 Kč.

První odvod branců v nové republice.

Dne 1. srpna 1945 konal se odvod branců, první, v nové republice. Z Libňatova dostavilo se jich 22; všichni odvedeni.

Namazení pracovních sil v době druhé světové války až do roku 1945.

1	Flavoda Alois	Berlin
2	Vlček Josef	Lhota na C. Kostelcem
3	Štápa Václav	Morava, rakopy
4	Semerák Miroslav	Ludety, Bohuslavice
5	Seichman Josef	Svatoňovice, doly
6	Semerák Josef	Lvínice, cihelna
7	Springer František	Tutnov, radniční
8	Vlček Jaroslav 112	Svatoňovice, doly
9	Vojtěch Vilém	Tutnov, knihárství
10	Hřebelka Josef	Riše, redniční
11	Seibrat Štěpán	Hradec Král., škodovka
12	Seibratová Hvězda	St. Paka, stroj. průmysl
13	Šlapák Oldřich	Svatoňovice, doly
14	Antoš Ladislav	Svatoňovice, doly
15	Šlapák Josef	Tutnov, dráha
16	Vlček Bohumil	Mirošov, pila, Kvačice, lesy
17	Mencel Josef	továrna Tychov
18	Menclová Anna	
19	Helfleis Jindřich	Chotěboř, Hovřim, Račice
20	Mihulka Josef	Hradec Král., Hronov
21	Vít Oldřich 85	Svatoňovice, doly
22	Mikeš Karel	Magdeburg, stroj. prům.
23	Mikšová Věra	Tychov, továrna

24	Mikšová Marie	Babí u Náchoda, strojovka
25	Thrálová Lidmila	— " —
26	Thrál Václav	Reichenberci
27	Bechynka Vlad.	Morava, nákovy
28	Šafařík Ladislav	— " " —
29	Vlček Karel 142	— " " —
30	Juček Oldřich	Ludwigshafen, — nákovy Rak.
31	Petira Adolf	Štětín a Duňička vjř. kamen
32	Efler Oldřich	Berlin, kuhlárství
33	Geisler Bohuslav	Ivatoňovice, doly, nádraží.
34	Dintar Oldřich	Lhota, stroj. prim. dráha
35	Vitová Marta	Hradek Thrálové
36	Vitová Božena	Tychnov
37	Ludvíková Zdenka	" —
38	Eflerová Božena	Dvůr Thrálové
39	Efler Jaroslav	Libňatov, vjř. kamen
40	Vit Bohuslav	Rakovy, nákovy
41	Francová Lidmila	zemědělství
42	Jvoň Josef 91	Morava, nákovy
43	Řezníček Bohumil	Vratislava
44	Vit Vlastimil	Morava, nákovy
45	Vit Josef	Babí u Náchoda
46	Jirásek Miloslav	Duňička, vjř. kamen
47	Týřa Josef	Riše, — Ivatoňovice, doly
48	Prouha Josef 89	Ivatoňovice, doly